

Küçük Dünyaların İnsanı Olmamak

Küçük Dünyaların İnsanı Olmamak

Dünyanın geçiciliğini göz ardı ederek sanki hep yaşayacakmış gibi nefsanî duygularının peşinden giden insan, hayata dair pek çok önemli gerçeği gözden kaçırır ve farkında olmadan kendisini küçük meselelerden oluşan dar bir dünyanın içinde bulur. Günleri, başkalarının hayatlarını ve davranışlarını takip etmek, insanların ne yaptığı ve ne söylediğiyle ilgilenmek, işte veya sosyal çevresinde kimin kendisinden öne geçtiğini, kimin daha fazla ilgi, takdir veya imkân gördüğünü düşünmek ve bunlar gibi sayısız küçük meseleyi zihninde büyütmekle geçer. Bunların her biri ona önemliymiş gibi görünür. Bunlar karşısında üzülür, öfkelenir, karşılık verir ve günlerce bunlar üzerinde düşünür. Bu tür boş meşguliyetleri hayatının merkezine yerleştirir.

Kişî dünyanın geçici olduğunu göz ardı ederek yaşamaya başladığında, zamanla bu dünya onu her yönden kuşatır. Nefsinin emrettiği davranışlar ona normal gelir. Kendi yaratılışını düşünmeden, aczini fark etmeden, yaşadığı hayatın bir gün mutlaka sona ereceğini aklına getirmeden, dünya hayatına ait olan şeyleri gereğinden fazla önemser. Mesleği ve işi, kariyeri, evi ve arabası, kazancı, makamı ve mevkii, sahip olduğu mal ve mülk, toplumdaki itibarı ve insanların gözündeki yeri onun için hayatın en önemli meseleleri haline gelir. Bunları elde etmek, korumak ve daha fazlasına sahip olmak için bütün gücüyle çaba gösterir. Başarısını sahip olduklarıyla ölçmeye, kendisine verdiği değeri kazancı, makamı veya toplumdaki konumuyla belirlemeye başlar.

İnsan, hayatının merkezine geçici olan dünyaya ait şeyleri yerleştirdikçe, davranışları da bu küçük dünyanın ölçülerine göre şekillenmeye başlar. Kızmak, söylenmek, sesini yükseltmek, bağırarak, kavga etmek, iğnelemek, alay etmek, küçük görmek, arkadan konuşmak, dedikodu yapmak ve bunlara benzer kötü ahlak özellikleri ona kötü bir ahlak olarak görünmez. Tersine, bütün bunları çoğu zaman hakkını aramak, kendisini savunmak veya yapılan bir haksızlığa karşılık vermek olarak görür. Akvaryumun içinde yüzen balık gibi, içinde bulunduğu ortamın dışından kendisine bakma imkanı bulamaz ve hayatını ne kadar yüzeysel meselelerle doldurduğunu fark edemez. Küçük dünyanın içine düşmüş insan, kendisini saran bir ağa yakalanmış gibi çırpınır durur. Yaşadığı huzursuzluk ve gerilim nedeniyle canı yanar, üzülür, her şeyin yolunda gitmesini ister. Fakat ne kadar uğraşırsa uğraşsın, içinde bulunduğu durum ona gerçek bir huzur vermez. Günlük hayatında karşılaştığı en küçük olumsuzluk bile onu derinden etkiler.

Nefsanî dünyada ortaya çıkan yanlış bir davranış, çoğu zaman başka bir yanlış davranışı beraberinde getirir ve bunlar birbirini besleyerek büyür. Örneğin, birinin kendisini bir davete

çağırmasını kendisine yapılmış bir haksızlık gibi görür ve buna üzülür. Ardından, “Madem beni çağırmadı, ben de onu çağırmam.” diye düşünmeye başlar. Birinin telefon etmemesi yine bir karşılık verme isteğine dönüşür, “Beni aramıyorsa ben de onu aramam.” der. Yaptığı işlerin karşılığını görmediğini düşündüğünde, “Hep ben yapıyorum, kimse bir şey yapmıyor.” diye içerler. İş yerinde bir çalışma arkadaşı kendi fikrini değil de başka birinin fikrini dikkate aldığına, “Benim emeğimi kimse görmüyor.” diye düşünür. Bir başkasının terfi etmesi ise, “Ben ondan daha çok çalışıyorum.” düşüncesini doğurur. Böylece insan, başlangıçta önemsiz sayılabilecek küçük bir olayın ardından kendi içinde yeni bir tepki üretir ve bu tepki başka bir tepkiyi, o da başka bir davranışı beraberinde getirir. Bir süre sonra insanın bütün günü, birbirini takip eden bu küçük meselelerle ve bunlara verdiği tepkilerle dolmaya başlar. Üstelik ortaya çıkan her davranış için kendisini haklı çıkaracak bir gerekçe de bulur. “O bana bunu yaptı, o yüzden ben de böyle davrandım.” diye düşünür. “Beni buna mecbur bıraktı.” diye kendisini savunur. “Haksızlığa uğradığım için tabii ki sinirlendim.” diyerek davranışını haklı görür.

Dünyaya ait küçük meseleleri gereğinden fazla önemsemek, insanın iç dünyasında da giderek daha büyük bir yük oluşturur. Sürekli başkalarının davranışlarını düşünmek, yaşanan olayları zihninde tekrar tekrar değerlendirmek, kendisine yapılanları unutamamak, öfkelenmek, kırılmak ve bunlara karşılık vermeye çalışmak insanı zamanla huzursuz ve yorgun bir ruh halinin içine sürükleyebilir. Nitekim günümüzde pek çok insan, hayatını kuşatan bu tür kaygılar, kırgınlıklar, çatışmalar ve zihinsel meşguliyetler nedeniyle çeşitli psikolojik sorunlarla mücadele etmekte ve destek almaktadır. İnsan kendisini dünyanın bu küçük hesaplarının içine ne kadar kaptırırsa, zihni de o kadar bu meselelerle meşgul olur.

Oysa insanın bütün bu sıkıntılardan kurtulabilmesi, kendisini yaratan Rabbine samimi bir kalple yönelmesiyle mümkündür. Allah, insanı ve onun fitratını en iyi bilendir; nitekim bütün evreni ve canlılığı yaratan O'dur. İnsan, bu dünyanın Yaratıcısını tanımadan, O'na teslim olmadan, O'nun yarattığı bu imtihan dünyasında yolunu kolayca kaybedebilir. Dünyanın küçük hesapları içinde kaybolan insan, kendisini yaratan Allah'a teslim olduğunda doğru istikameti bulacaktır. Bu nedenle insan, Rabbine sığınmalı, O'nun sonsuz gücüne, kudretine, merhametine ve affediciliğine güvenip dayanmalıdır. İnsan ancak böylelikle kendisini kuşatan tüm bu yüklerden kurtulabilir ve gerçek huzuru bulabilir.

İnsan kısa bir an dahi düşünse, bu dünyaya küçük hesapların içinde kaybolmak, boş işlerin, boş meşguliyetlerin ve tartışmaların peşinden gitmek için gelmediğini anlar. Bu dünyanın amacı bunlar değildir. Burası bir imtihan yeridir ve insan burada sınanmaktadır. Tüm evreni ve insanı yaratan Allah, Kuran'da şöyle buyurmaktadır:

“Her nefis ölümü tadacaktır. Sizi bir imtihan olarak hayır ile de şer ile de deniyoruz. Ancak bize döndürüleceksiniz.” (Enbiya Suresi, 35)

Dünyanın geçici görüntüsüne ve nefsanî arzularına kendisini kaptırmayan, hayatlarını küçük ve yüzeysel meselelerin peşinden koşarak tüketmeyen insanlar, dünyanın gerçek mahiyetini bilen,

aczlerinin farkında olan ve Yüce Yaraticılarına aşkla bağlı olan müminlerdir. Allah aşığı bir mümin, dikkatini geçici dünya zevklerine değil, Allah'ı tanımaya, O'nun rızasını kazanmaya, Kuran'ın gösterdiği şekilde yaşamaya ve ahirete hazırlanmaya yöneltir. Boş meşguliyetler, fayda sağlamayan konuşmalar, dedikodular, gereksiz tartışmalar ve vakti tüketen küçük meseleler onun hayatının merkezine yerleşmez. Onun hayatını dolduran, bunlarla kıyaslanmayacak kadar önemli sorumlulukları vardır. Onun sorumluluğu Allah'a tam bir kulluk göstermek, O'nun rızasını aramak, nefsin kötülüklerinden arınmak, Kuran'ın yüklediği sorumlulukları yerine getirmek ve güzel ahlakı yaşamaktır. Allah'ın emrettiği iyiliği yaşamak ve iyiliği yaymak, kötülükten sakındırmak, adaleti gözetmek, insanlara güzel davranmak, doğruyu anlatmak ve Allah'ın varlığını, birliğini ve Kuran'ın hakikatlerini insanlara ulaştırmaya çalışmak onun hayatının öncelikleridir.

Müminin Allah'ın rızası için mesele edindiği şeyler, nefsani hırslar ve yüzeysel bakışlarla örülmüş küçük dünyaların çok ötesindedir. Savaşların ve zulmün içinde hayatını sürdürmek zorunda kalan, açlık ve yoksullukla mücadele eden, evlerini ve sevdiklerini kaybeden, zayıf düşmüş insanların durumunu düşünür. Bu insanların sıkıntılarının giderilmesi için elinden ne geliyorsa yapmaya, iyiliği desteklemeye çalışır. Savaşlarda hayatını kaybeden çocukların, yaşlıların ve savunmasız insanların yaşadığı acıları görmezden gelmez. Dünyanın herhangi bir yerinde bir insanın haksızlığa uğramasını önemser ve imkanları ölçüsünde buna karşı durmaya çalışır. İnsanlara Allah'ın varlığının delillerini anlatmak, onları Kuran'a davet etmek ve Kuran ahlakının insanlar arasında yaygınlaşması için çaba göstermek de onun hayatının önemli sorumlulukları arasındadır. Böyle büyük hedefleri olan Allah aşığı bir insan elbette günlük hayatın meseleleriyle de muhataptır. Fakat bunlar olması gereken yerde kalır. Bir çalışma arkadaşının ona yardım etmemesi, bir yakınının kendisini davet etmemesi veya bir başkasının kendisine beklediği ilgiyi göstermemesi kalbi Allah aşkıyla dolu bir insan için hayatın bütün anlamını kaplayamaz. Yüce Allah Kuran'da insanı küçük bir dünyanın içinde kaybolmaya değil, büyük hedeflere yönelmeye davet etmektedir. İnsan yalnızca dünyadaki hayatını, dünyadaki rahatını, keyfini düşünmek için yaratılmamıştır. Önünde Allah'ı tanımak, O'na kulluk etmek, nefsin arındırmak, güzel ahlakı yaşamak, insanlara faydalı olmak ve ahirete hazırlanmak gibi büyük hedefler vardır. İnsan bu hedefleri hayatının merkezine yerleştirdiğinde, daha önce kendisine çok büyük görünen pek çok meselenin aslında ne kadar küçük olduğunu fark edecektir. Kuran'da Allah şöyle buyurmaktadır:

“Rabbinizden bir bağışlanmaya ve genişliği göklerle yer kadar olan, Allah'a ve elçilerine iman edenler için hazırlanmış cennete doğru yarışın. Bu, Allah'ın lütfudur, onu dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibidir.” (Hadid Suresi, 21)

Allah'ın kullarına gösterdiği hedefler bunlardır. Allah'ın rızasını aramak, O'nun sevgisini kazanmak ve ahiretteki güzelliklere ulaşmak... Bu büyük hedeflere yönelmiş olan insanın kalbinde, Allah'ı daha çok tanıma, O'na daha yakın olma ve O'nun rızasını kazanma arzusu giderek güçlenir.

İmanını derinleştirmek, Allah'ın sevgisini kazanmak ve O'na daha güzel bir kul olabilmek için sürekli kendisini geliştirmeye çalışır. Kalbi, dünya hayatının küçük meseleleriyle değil, Allah'a yakınlaşma ve O'nun hoşnutluğunu kazanma arzusuyla dolar.

<https://www.harunyahya.info/makaleler/kucuk-dunyalarin-insani-olmamak>